

مبانی کارآفرینی در کشاورزی

زهرا خوشنودی فر

(عضو هیأت علمی مجتمع آموزش عالی سراسر)

مجتبی سوختانلو

(دانشجوی دکتری آموزش کشاورزی دانشگاه تهران)

منصور نیک پناه

(عضو هیأت علمی مجتمع آموزش عالی سراوان)

سرشناسه: خوشنودی فر، زهرا، ۱۳۶۱
 عنوان و نام پدیدآور: مبانی کارآفرینی در کشاورزی/ زهرا خوشنودی فر، مجتبی سوختانلو، منصور نیک‌پناه
 مشخصات نشر: تهران، ایران جام، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری: ۱۴۳ ص؛ جدول، نمودار.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۷۹-۷۱-۶
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 موضوع: کشاورزی
 موضوع: کارآفرینی
 موضوع: موفقیت در کسب و کار
 شناسه افه: ۵: ستاد، مجبی، ۱۳۶۱
 شناسه افزوده: نیک‌پناه منصور، ۱۳۴۹
 رده‌بندی کنگره: ۳۰۲/۴۹۳ S
 رده‌بندی دیویی: ۳۰۲/۴۹۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۰۷۸۱

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
 جمهوری اسلامی ایران

عنوان: مبانی کارآفرینی در کشاورزی

نویسندگان: زهرا خوشنودی فر، مجتبی سوختانلو، منصور نیک‌پناه

ناشر: سازمان چاپ و انتشارات ایران جام

شمارگان: ۲۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۷۹-۷۱-۶

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

سال چاپ: ۱۳۹۲

نوبت چاپ: اول

سازمان چاپ و انتشارات ایران جام
 تهران - صندوق پستی ۳۱۷۱-۱۵۸۷۵

فهرست

فصل اول: مفاهیم کارآفرینی

۷	 مقدمه
۸	 تعاریف، مفاهیم و ماهیت کارآفرینی
۱۱	 کارآفرین کیست؟
۱۳	 سیر تاریخی جایگاه و مفهوم کارآفرین
۱۷	 انواع کارآفرین
۱۹	 ویژگی‌های کارآفرینان
۲۲	 جمع‌بندی ویژگی‌های کلیدی کارآفرینان
۳۷	 نقش‌های کارآفرینان
۳۸	 تقسیم‌بندی انواع کارآفرینی
۳۹	 فرایند یک فعالیت کارآفرینانه
۴۲	 توسعه کارآفرینی در جهان و ایران

فصل دوم: آموزش کارآفرینی

۴۷	 مقدمه
۴۸	 کارآفرینی امری ذاتی یا آموزش‌پذیر؟
۵۴	 تاریخچه آموزش کارآفرینی
۵۷	 سیر تاریخی و تکامل آموزش‌های کارآفرینی در دانشگاه‌های ایران
۵۸	 نقش مؤسسات آموزش عالی در توسعه کارآفرینی
۵۹	 برنامه‌های آموزش کارآفرینی در مؤسسات آموزش عالی
۶۳	 مهارت‌های موردنیاز کارآفرینان
۶۴	 طبقه‌بندی آموزش و تعلیم کارآفرینی

۶۶	کارآفرینی و نظام آموزش عالی کشاورزی
۶۹	تغییر در نظام آموزش کشاورزی در جهت آموزش کارآفرینی
۷۱	محتوا و طول مدت برنامه‌ها و دوره‌های کارآفرینی
۷۴	روشهای تدریس برنامه‌ها و دوره‌های کارآفرینی
۷۷	شیوه‌های گوناگون تدریس
۷۸	استفاده از روش سخنرانی در دوره‌های آموزش کارآفرینی
۷۹	استفاده از روش حل مسئله در دوره‌های آموزش کارآفرینی
۸۰	استفاده از روش بازدیدهای علمی در دوره‌های آموزش کارآفرینی
۸۱	استفاده از روش تدوین طرح کسب و کار در دوره‌های آموزش کارآفرینی
۸۲	شرکت‌کنندگان و مخاطبان برنامه‌ها و دوره‌های کارآفرینی
۸۴	تعیین و اندازه‌گیری کارآفرینی
۸۷	نقش مدیریت در آموزش کشاورزی
۸۸	چالش‌ها و موانع پیشروی نهادهای آموزشی و مؤسسات آموزش عالی کشاورزی در توسعه کارآفرینی
۸۹	موانع و چالشهای پیشروی آموزش عالی کشاورزی در تربیت دانش‌آموختگان کارآفرین
۹۱	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۹۳	مصاحبه با یک کارآفرین

فصل سوم. کارآفرینی در بخش کشاورزی

۹۵	مقدمه
۹۷	کارآفرینی در آموزش عالی کشاورزی
۹۹	موانع عمده توسعه کارآفرینی در نظام آموزش عالی کشاورزی
۱۰۱	دانشگاه کارآفرین در نظام آموزش عالی کشاورزی
۱۰۳	تفاوت کارآفرینی در کشاورزی با کارآفرینی در صنعت و خدمات
۱۰۴	کارآفرینی در عرصه میدانی بخش کشاورزی
۱۰۶	اشتغال و کارآفرینی در بخش کشاورزی
۱۱۰	مدیریت کارآفرینانه در بخش کشاورزی
۱۱۰	کارآفرینی و توسعه کشاورزی
۱۱۲	شاخصهای کلیدی توسعه کارآفرینی در راستای توسعه کشاورزی
۱۱۷	نقش دولت جهت تقویت کارآفرینی در بخش کشاورزی
۱۲۰	ترویج فرهنگ کارآفرینانه در بخش کشاورزی
۱۲۴	جمع‌بندی
۱۲۷	فهرست منابع و مأخذ

پیشگفتار

کارآفرینی به عنوان شاخه‌ای اساسی از یک توسعه و عامل مزیت‌آفرین ملت‌ها و کشورها، می‌تواند به عنوان گزینه مناسبی برای پاسخگویی به نیازها و الزامات جدید زندگی انسانی انتخاب شود. ظرفیت‌ها و ویژگی‌های نهفته در این زمینه، می‌تواند به بسیاری از مشکلات و معضلات حوزه‌های اقتصادی-اجتماعی پایان دهد. از پیامدهای مثبت و اثربخش خود در راستای رشد، توسعه، شکوفایی و پویایی جامعه به خدمت گیرد. آن چه کشاورزی کشور بدان نیازمند است، عبارت از تغییرات ساختاری در این بخش و منجر به بازارهای فعال و کارآمد کشاورزی و توسعه فعالیت‌های کارآفرینانه گردد. حضور مرقع بخش کشاورزی در عرصه اقتصاد جهانی مستلزم پایداری، سودآوری و بهره‌وری بالای این بخش است. بخش کشاورزی کشور مملو از فرصت‌های جدید و کشف‌نشده‌ایی است که کشف و بهره‌برداری به موقع از این فرصت‌ها و ایجاد کسب و کارهای جدید و رقابت‌پذیر بر مبنای آن، می‌تواند مزایای اقتصادی چشمگیری برای کشور به همراه داشته باشد. با توجه به گنجاندن دروس کارآفرینی در برنامه تحصیلی رشته‌های مختلف، جا دارد نسبت به جایگاه و اهمیت کارآفرینی و آموزش آن در رشته‌های کشاورزی و تربیت دانش‌آموختگان کشاورزی کارآفرین، همت و توجه بیشتری ملحوظ گردد.

علی‌رغم وجود کتب و مطالب علمی بسیار در حوزه کارآفرینی، لیکن در حال حاضر منبع فارسی جامعی در زمینه مبانی کارآفرینی در کشاورزی وجود ندارد. لذا بر آن شدیم تا با تنظیم اثر حاضر، اقدام کوچکی در راستای توسعه هر چه بیشتر ورود مباحث کارآفرینی در کشاورزی و رشد و تعالی این بخش انجام بپذیرد. در این کتاب سعی شده است تا ضمن اشاره به کلیات و مبانی کارآفرینی در فصول اولیه، آموزش کارآفرینی نیز مورد توجه قرار گیرد و در فصول پایانی به جایگاه کارآفرینی در بخش کشاورزی اشاره شود.

به امید آن‌که این نوشتار بتواند بخشی از خلاء علمی مباحث و مبانی کارآفرینی در حوزه کشاورزی را پر نماید. بر خود لازم می‌دانیم از جناب آقای حیدری پورفرسنگی که با مساعدت و

حمایت‌های بی‌دریغ خویش زمینه تالیف و چاپ این کتاب را فراهم نمودند، تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از تمام کسانی که ما را در انجام رساندن این مهم یاری نموده‌اند تشکر می‌گردد.

زهره خوشنودی‌فر

مجتبی سوختانلو

منصور نیک‌پناه

۱۳۹۲

www.ketab.ir